

BOFIT Kiina-ennuste
16.9.2014

BOFIT Kiina-ryhmä

BOFIT Kiina-ennuste 2014–2016

EUROJÄRJESTELMÄ
EUROSYSTEMET

Suomen Pankki
BOFIT – Siirtymätalouksien tutkimuslaitos

Suomen Pankki
BOFIT – Siirtymätalouksien tutkimuslaitos

PL 160
00101 Helsinki
Puh: 010 831 2268
Fax: 010 831 2294
bofit@bof.fi

www.bof.fi/bofit

BOFIT Kiina-ennuste 2014–2016
BOFIT Kiina-ryhmä

16.9.2014

Tietojen oikeellisuus ja vastuun rajoitus

Suomen Pankin verkkopalvelun tiedot perustuvat luotettaviin lähteisiin. Osaa materiaalista päivitetään säännöllisesti. Teknisistä syistä verkkopalvelussa olevan tiedon oikeellisuutta, muuttumattomuutta ja ajantasaisuutta ei kuitenkaan kaikissa tilanteissa voida taata. Suomen Pankki ei vastaa mistään verkkopalvelun käytöstä mahdollisesti aiheutuneesta vahingosta.

Suomen Pankki varaa oikeuden milloin tahansa muuttaa ja poistaa verkkopalvelussa olevaa aineistoa, joko osittain tai kokonaan.

Verkkopalvelussa olevaa aineistoa saa vapaasti lainata, mutta lähde on mainittava. Palveluun voi myös tehdä linkkejä omilta sivuilta. On kuitenkin muistettava, että vastuu linkin ajantasaisuudesta on linkin tekijällä.

BOFIT Kiina-ryhmä

BOFIT Kiina-ennuste 2014–2016

Kiinan talouskasvu on viime vuosina painunut alle 8 prosentin, ja kasvu hidastuu edelleen tulevina vuosina. Aikaisempaan tapaan BKT:n kasvun uskotaan vuosina 2014–2015 yltävän noin 7 prosenttiin ja hidastuvan 6 prosentin paikkeille ennustejakson lopulla vuonna 2016. Myönteisen kehityksen jatkuminen edellyttää kuitenkin yritysten ja paikallishallinnon velkaongelman pitämistä kurissa sekä vahvaa uudistuspolitiikkaa uusien kasvumoottoreiden synnyttämiseksi ja riskien hallitsemiseksi. Kiinan kasvumallin muuttumisen ja rakenteellisten uudistusten takia ajoittaiset markkinahäiriöt ovat ilmeisiä myös vastaisuudessa.

Vuonna 2013 Kiinan BKT kasvoi 7,7 %, ja vuoden 2014 ensipuoliskolla kasvu hidastui 7,5 prosentin paikkeille. Aikaisempaan tapaan kasvun hidastumisen odotetaan jatkuvan niin, että tänä ja ensi vuonna tuotanto kohenee suunnilleen 7 %, minkä jälkeen kasvu hidastuu vähitellen 6 prosenttiin ennustejakson lopulla vuonna 2016.

Talouspoliittisessa keskustelussa huomio on pitkälti keskittynyt siihen, saavuttaako Kiina tänä vuodeksi ilmoitetun 7,5 prosentin virallisen kasvutavoitteen. Elvytystä jo pitkään vaatineet näyttävät kuitenkin sivuuttavan sen, että talouskasvun hidastumisesta huolimatta työttömyyden lisääntymisestä ei ole merkkejä. Kun hintakehityskin näyttää maltilliselta inflaation pysytellessä 2–3 prosentin lukemissa nähtävissä olevassa tulevaisuudessa, hallituksella tuskin on tarvetta valikoituja tukitoimia laajamittaisempaan elvytyspolitiikkaan. Jos tiedot suhteellisen hyvänä jatkuvasta työllisyystilanteesta pitävät paikkansa, maa näyttäisi pärjäävän tässä ennustettua hitaammankin kasvun varassa. Kiinan käyttämät viralliset – yhteen lukuun kiteytyvät – kasvutavoitteet alkavat nykymuodossaan olla aikansa eläneitä, sillä ne eivät ohjaa odotuksia ja politiikkaa tavalla, joka olisi sopusoinnussa talouden perustekijöiden kanssa.

Kasvu hidastuu ja rakenteet muuttuvat

Kasvun hidastuminen on luonnollista ja johtuu Kiinan talouden suuren koon, sen resurssitarpeiden ja kehitystason nousun lisäksi monista muistakin tekijöistä. Vuosikymmenen rajun investointibuumin jälkeen uudet investoinnit eivät enää tuota talouskasvua yhtä tehokkaasti kuin aikaisemmin, väestön ikääntyminen vähentää työpanoksen määrää ja suunnattomat ympäristöongelmat kasvattavat kustannuksia ja syövät kasvua jo nyt. Lyhyellä aikavälillä kasvua hillitsee myös velan erittäin nopea kasvu, joka rajoittaa finanssi- ja rahapolitiikan liikkumavaraa.

Selvimmän talouskehityksen hiipuminen näkyykin juuri investoinneissa, sillä niiden kuvaajana käytettävä kaupunkialueiden investointien (FAI) kasvu hidastui vuoden ensipuoliskolla 16 prosenttiin vuodentakaisesta 20 prosentista. Investointien kasvun hidastumisen myötä kokonaiskysynnän rakenne vähitellen muuttuu, kun yksityisen kulutuksen 36 prosentin BKT-osuus kasvaa ja investointien 46 prosentin osuus pienenee nykyistä normaallimmaksi tasoltaan. Myös tuotantorakenne muuttuu kysyntää vastaavaksi, ja palveluiden BKT-osuus suurenee nykyisestä 46 prosentista ja teollisuuden sekä rakentamisen 44 prosentin osuus supistuu edelleen. Tilasto-ongelmat vaikeuttavat huomattavasti todellisen ku-

van piirtämistä rakennemuutoksesta, ja on ilmeistä, että todellinen muutos on nopeampi kuin tilastot näyttävät.

Juanin kansainvälinen merkitys kasvaa

Tavaraviennin ja -tuonnin määrän kasvu on tammi-heinäkuussa 2014 hiipunut pariin prosenttiin, kun viime vuonna samaan aikaan tavarakauppa kasvoi noin 10 prosentin vauhtia. Vaikka tavarakaupan arvon ylijäämä on taas viime kuukausina kasvanut, kiinalaisten matkailun lisääntymisestä osin johtuva palvelukaupan alijäämä pitää koko vaihtotaseen ylijäämän noin 2 prosentissa suhteessa BKT:hen.

Ulkomaankaupan ylijäämien tasoittumisessa auttaa se, että Kiinan keskuspankki on kevään jälkeen päästänyt juanin jälleen vahvistumaan. Alkuvuodesta juan heikkeni, kun keskuspankki halusi vähentää siihen kohdistuvia yksipuolisia vahvistumisodotuksia. Maa-liskuussa laajennettiin myös juanin päivittäistä vaihteluväliä yhdestä kahteen prosenttiin suhteessa keskuspankin päivittäiseen viitekurssiin. Vaihteluvälin laajentaminen on osa maan valuutan vapauttamis- ja kansainvälistymisprosessia. Juanin käyttö onkin kasvamas-sa, ja heinäkuussa 2014 juan oli seitsemänneksi käytetyin kansainvälinen maksuvaluutta, kun se vuoden 2012 alussa oli sijalla 20. Kasvavan käytön ja Kiinan muuta maailmaa huomattavasti nopeamman talouskasvun takia juanin vahvistumistrendi on tuskin vielä taittunut, vaikka epävarmuus kurssikehityksestä on lisääntynyt juanin suuremman jousto-varan ja Kiinan sisäisen talouskehityksen myötä.

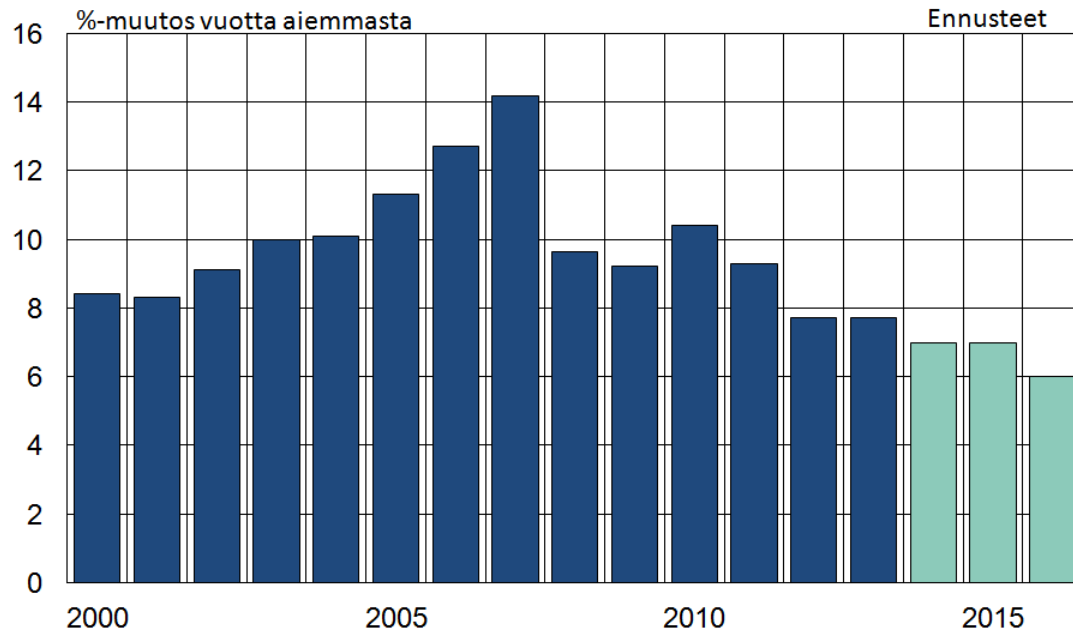
Häiriöiltä ei voida välttyä

Kiinan kasvun hallittu hidastuminen ei ole itsestäänselvyys, vaan myönteisen kehityksen jatkuminen edellyttää vahvaa talous- ja uudistuspolitiikkaa. Kiinan päällimmäinen talous-poliittinen ongelma on edelleen yritysten ja paikallishallinnon kasvava velkataakka, sillä Kiinan tämän vuosikymmenen luottojen kasvuvauhtia vastaava tilanne on muissa maissa johtanut kriiseihin. Tilannetta vaikeuttavat jo tiedossa olevat kiinteistösektorin ongelmat. Vaikka Kiinan rahamarkkinoilla on viime kuukausina ollut rauhallisempaa kuin vuosi sit-ten, etenkin varjopankkisektori tarjoaa toistuvasti uutisia maksuhäiriöistä ja muista ongel-mista.

Riskien vähentäminen ja uusien kasvumoottoreiden vahvistaminen edellyttävät syväl-listen talousreformien toimeenpanoa rahoitusmarkkinoilla, valtionyrityksissä sekä julkises-sa taloudessa ja sosiaaliturvajärjestelmissä. Toistaiseksi reformeja on viety eteenpäin. Epäilyksiä uudistusvauhdin hidastumisesta ovat kuitenkin lisänneet ulkomaisten yritysten valitukset toimintaympäristön heikkenemisestä sekä talletussuojaa ja talletuskorkojen vapa-uttamista koskevien tarkempien suunnitelmien puuttuminen. Pääomanliikkeet oli määrä vapauttaa pääosin vuoden 2015 loppuun mennessä. Lokakuussa 2014 pidettävän Kiinan kommunistipuolueen keskuskomitean täysistunnon on määrä antaa näyttöä maan todelli-sesta uudistushalusta.

Kiinan ongelmien luonteesta johtuu, että talouspoliittisen kokonaisuuden hallitseminen on aikaisempaa vaikeampaa, joten tässä ennustettua huonomman kehityksen riskit ovat suuret. Parhaassakaan tapauksessa Kiina ei voi välttää ajoittaisia häiriöitä, joista viime vuosien erilaiset rahoitusmarkkinoilla nähdyt ongelmatilanteet ovat antaneet esimakua.

Kiinan BKT:n kasvu ja BOFIT-ennuste vuosiksi 2014–2016

Lähteet: NBSC ja BOFIT.